

ved første Behandling, at Regjeringen iaar ligesom ifjor er gaaet for vidt med Hensyn til at borttage Beskyttelse for flere af vore vigtigste Industri- og Haandværksgrene. Vi tro, at den Industri og det Haandværksarbejde, som er opkommen her i Landet, ikke kan taale en saa betydelig Nedsættelse, som nu foreslaas paa flere af de væsentligste Punkter. Vi tro, at Haandværk og Industri ikke er saa konsolideret, saa fast og sikkert stillede her i Landet, saa vis paa at kunne opretholde sig i Konkurrence med Udlandet, at jo væsentlige Industriegrene vilde blive hæmmede, ville kvoles og ligesom falde bort her i Landet, hvis Regjeringsforslaget gaar igjennem, og naturligvis endnu mere, hvis nogen af de Nedsættelser, som yderligere er foreslaaet af Flertallet, vedtages. Med Hensyn til dette Punkt er Spørgsmaalet, hvorledes de større Fabrikker og visse Haandværk ville komme til at staa; i og for sig er det ikke saa let at overse. Med Hensyn nemlig til Fabrikkerne er det jo paa den ene Side meget vanskeligt at faae et sikkert Indblik i deres Arbeidsmaade, og at faae en Sikkerhed for, hvad de forjæne, og selv om man fik det, er det vanskeligt at se, paa hvilke Betingelser det beror. I Almindelighed kan man vel sige, at Fabrikkerne lettere kunne rette sig op, selv om de ogsaa fik et Stød eller et Slag ved en vel pludselig Nedsættelse, end hele den store Skare af mindre Haandværksfag. Derfor er det ogsaa vanskeligt direkte at bevise, at Fabrikkerne mindre kunne taale det end Haandværkerne; men om dem begge kan jeg udtale, at efter de Dplysninger, jeg har kunnet faae — og det havde været mig kjært, om der kunde komme en saadan Forhandling tilveie, at man kunde sige, at disse Dplysninger vare supplerede med andre Dplysninger, selv om disse tjente som Modbevis, thi da vilde man efterhaanden maagte kunnet komme til en Sandhedskjendelse — efter de Dplysninger, jeg har haft, er jeg overtydet om, at Fabrikkerne ikke kunne taale saa meget, som det her foreslaaes, og for adskillige af dem kan jeg sige det med fuldkommen Sikkerhed. Hvad Haandværket angaar, er det i og for sig lettere at anstille en Beregning. Jeg har navnlig med Hensyn til enkelte Poster søgt at komme til Klarhed, og jeg skal da udtale, at naar man nu nedsætter Beskyttelsen for en Del af vore Haandværksfrembringelser, vil det efter min suldeste Overbevisning føre til, dels at en Del af Haandværkerne ikke mere vil kunne producere de Varer, som de nu frembringe, og dels, hvad jeg anser for ligesaa slemt, at der vil blive fremtvunget en betydelig Nedsættelse i det Vederlag, som Arbejderne faaer for sin Gjering, i den almindelige Arbejdsløn her i Landet, og det tror jeg at kunne bevise. Jeg vil kun anføre nogle enkelte Exempler, og da vi ved sidste Behandling tog et af de stærkeste Exempler frem, som nu ogsaa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger) berørte, nemlig Smeder-

varer i Konkurrence med Indførsel fra Sverrig, vil jeg ogsaa begynde dermed. Naar en Smedker forfærdiger en Dør, som er $6\frac{1}{2}$ Rd. værd, hvad der er den nugældende Betaling her i Landet, og den fra Sverrig kan indføres med den Told, Regjeringen sætter derpaa, for $4\frac{1}{2}$ a 5 Rd.; saa er det sikkert, at Prisen for en saadan Dør her i Landet vil blive tvungen ned til noget Lignende. Forskjellige Omstændigheder kunne maagte bevirke, at det ikke bliver fuldt saa meget; men den bliver tvungen ned i Pris. Nu har jeg forhørt mig om, hvad Arbejdslønnen er ved en saadan Dør, hvad Mesterens Fortjeneste er, og hvad der er Naastoffets Pris — Tolden paa Naastoffet bliver jo udenfor Betragtningen —; jeg er kommen til den Erkjendelse, at medens Mesterens Fortjeneste ved den Arbejdsløn, der nu gives, er 4—5 Mark, er Arbejdslønnen lidt under 2 Rd., og det Dvrige er Betaling for Naastoffet, for Træet, med dets Told, altsaa efter dets Pris her i Landet; det er da klart, at skal Prisen paa Døren tvinges ned her i Landet endogsaa blot 1 Rd., saa vil det nødvendig medføre en Formindskelse i Arbejdslønnen. Det vil naturligvis ogsaa formindskse Mesterens Fortjeneste; men selv om de ogsaa ville, at hele Mesterens Fortjeneste skal falde bort; og der skal arbeides uden Overlevelse, uden noget Vederlag til Nogen af styrende Art, vil endda 1 Rd.s Nedsættelse give en Nedsættelse i den blotte Arbejdsløn. Noget Lignende kan man se i andre Brancher. Jeg har forhørt mig om Klædningsstykker og er da, for at tage et Exempel, kommen til en Dplysning som denne. En af de Ting, som ville blive stærkt ramte, er Forfærdigelsen af kvindelige Klædningsstykker, som produceres meget her i Landet, og som i høj Grad er Betingelsen for Udkommet for en stor Mængde Kvinder her i Byen, Syerker. For et Dameoverstykke af den almindelige Mellemslags til 10 eller 12 Rd. faar en Syerke 6—8 Mark; og naar man nu nedsætter Tolden derfor 2 til 3 Mark, maa det nødvendigvis give en Formindskelse i Arbejdslønnen paa dette Klædningsstykke af 2 til 3 Mk.; thi Naastoffet og Naastoffets Told bliver uden Indflydelse. Noget Lignende kan bevises med Hensyn til Mandfolkklæder; men de ere saa meget mere Gjenstand for forskjellige Priser med Hensyn til Arbejdslønnen efter de forskjellige Faconer, at det er vanskeligt at komme til noget Almindeligt. Jeg er imidlertid overbevist om, at selv for Frakker, som Folk ofte gaa i, er Arbejdslønnen undertiden saa lav, at den er under en Specie f. Ex., og naar dette er Tilfældet, er den allerede saa lavt nede, at en væsentlig Nedsættelse i Beskyttelse snart vil fremkalde en saare lav Pris for et saadant Stykke Arbejde og maa nødvendig medføre en Formindskelse i Arbejdslønnen og i Arbejdernes Tilværelse her i Landet. Saadant kan jeg ikke ønske at freukalde, allerminst nu. Jeg maa derfor i væsentlig Grad betone denne Side